

Облікова картка ДіР



I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0226U001391

Державний реєстраційний номер: 0124U003642

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 26-01-2026

II. Етап виконання ДіР

Номер етапу: 2

Назва етапу: Механізми економіко-екологічного стимулювання розвитку аквапродовольчої системи в контексті продовольчої безпеки і протидії воєнним викликам

Початок етапу: 01.2025

Закінчення етапу: 12.2025

Вид звітнього документа: Проміжний звіт

III. Відомості про виконавця ДіР

Повне найменування юридичної особи (або ПІБ фізичної особи): Державна установа "Інститут ринку і економіко-екологічних досліджень Національної академії наук України"

Код за ЄДРПОУ: 01209765

Місцезнаходження: Французький бульвар, буд. 29, м. Одеса, Одеська обл., 65044, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Національна академія наук України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Розмір організації:

Телефон: 380487222905

IV. Відомості про співвиконавців ДіР

V. Відомості про замовника ДіР

Повне найменування юридичної особи (або ПІБ фізичної особи): Національна академія наук України

Код за ЄДРПОУ: 00019270

Місцезнаходження: вул. Володимирська, буд. 54, м. Київ, 01601, Україна

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Розмір організації:

Телефон: 380442343243

VI. Джерела, напрями та обсяги фінансування ДіР

Підстава для проведення ДіР: 34 - договір (замовлення) з центральним органом виконавчої влади, академією наук (головними розпорядниками бюджетних коштів на проведення НДДКР)

Напрямок фінансування: 2.2 - прикладні дослідження і розробки

Джерела фінансування

7713 - кошти держбюджету

Код програмної класифікації видатків і кредитування (КПКВК): 6541030

Фактичний обсяг фінансування (тис. грн.): 3169.027

VII. Відомості про ДіР

Назва роботи українською:

Економіко-екологічний розвиток аквапродовольчої системи України в контексті продовольчої безпеки

Назва роботи англійською:

Economic and ecological development of the aqua-food system of Ukraine in the context of food security

Реферат українською:

Здійснено концептуалізацію аквапродовольчої системи України як єдиного ланцюга створення вартості, що охоплює рибальство, аквакультуру, переробку, логістику, торгівлю, науку, сервіси та екологічне управління; на цій основі виявлено структурні диспропорції та обґрунтовано кластерну модель розвитку з такими формами організації, як акватехнопарки, інноваційно-дослідницькі аквакультурні центри, сервісні центри підтримки виробників, інтеграційні кластери циркулярного типу та логістично-торговельні вузли. Розвинуто засади морського просторового планування для формування екологічнобезпечної аквапродовольчої системи України шляхом узагальнення світового досвіду інтегрованого управління узбережжями, що дало змогу обґрунтувати модель узгодження інтересів користувачів, удосконалити розподіл повноважень між інституціями та сформуванати дорожню карту створення зон марикультури в Чорному морі з урахуванням норм ЄС, рекомендацій ФАО та національних обмежень. Розвинуто концепцію використання публічних закупівель аквапродукції як інструменту державної політики формування внутрішнього попиту й підтримки відновлення рибного господарства; на основі аналізу даних Prozorro виявлено дисфункції ринку та обґрунтовано інтеграцію екологічних вимог через адаптацію підходів Green Public Procurement ЄС. Дістало подальшого розвитку обґрунтування керованого функціонування аквапродовольчої системи України: запропоновано концепцію аквапродовольчого холдингу як інструменту інституційно-економічного регулювання та постліберальну модель, у межах якої держава ініціює створення недержавних інститутів розвитку, зокрема спеціалізованих інвестиційних банків, для вертикальної інтеграції та диверсифікації виробництва. Розвинуто організаційно-економічні форми консолідації наукового потенціалу шляхом обґрунтування моделі дослідницьких консорціумів і запропоновано концепцію Національного дослідницького консорціуму блакитної економіки Українського Причорномор'я UKRMARI.

Реферат англійською:

The aquatic food system of Ukraine has been conceptualized as a single value chain encompassing fisheries, aquaculture, processing, logistics, trade, science, services, and environmental governance. On this basis, structural disproportions have been identified and a cluster-based development model has been substantiated, including such organizational forms as aquatechnoparks, research and innovation aquaculture centers, producer support service centers, circular-type integration clusters, and logistics and trade hubs. The principles of maritime spatial planning for the formation of an environmentally safe aquatic food system of Ukraine have been further developed through the generalization of global experience in integrated coastal zone management. This made it possible to substantiate a model for reconciling the interests of users, improve the distribution of powers among institutions, and develop a roadmap for the creation of mariculture zones in the Black Sea. The concept of using public procurement of aquaculture products as an instrument of state policy to form domestic demand and support the recovery of the fisheries sector has been further developed. Based on the analysis of Prozorro data, market dysfunctions were identified and the integration of environmental requirements was substantiated through the adaptation of EU Green Public Procurement approaches. The concept of an aquatic food holding company was proposed as an instrument of institutional and economic regulation, along with a post-liberal model in which the state initiates the creation of non-state development institutions, including specialized investment banks, to ensure vertical integration and diversification of production. Organizational and economic forms for consolidating scientific potential were further developed by substantiating a model of research consortia, and the concept of the

Blue Economy National Node of the Ukrainian Black Sea Region – UKRMARI was proposed.

Індекс УДК: 63:338; 631.15; 631.153:338.26; 63.001.18, 639.2/.3:330.322, 504:502.35, 338.439:502.14]:639.3/.6(477)

Коди тематичних рубрик: 68.01.75, 69.01.75.05, 87.01.75.47

Керівники роботи

Власне Прізвище Ім'я По-батькові: Єрмакова Ольга Анатоліївна

Науковий ступінь: д. е. н.

Вчене звання: професор

Ідентифікатор ORCID ID:

Додаткова інформація:

VIII. Наукова (науково-технічна) продукція (НТП)

Назва НТП українською: Концепція розвитку аквапродовольчої системи України

Назва НТП англійською: The Concept of Development of Ukraine's Aquatic Food System

НТП, яку передбачалося створити: Створено

Причини, через які НТП не було створено:

Отримані результати: Методи, теорії, гіпотези, Аналітичні матеріали

Галузь застосування: Концепція застосовується в секторі аквапродовольства, зокрема в галузях аквакультури, рибного господарства, переробки та реалізації рибної продукції.

Реєстраційний номер картки технології:

Опис НТП: Концепція розвитку аквапродовольчої системи України ґрунтується на комплексній теоретико-методологічній концептуалізації, у межах якої рибальство, аквакультура, переробка, логістика, торгівля, наука, супровідні сервіси, постачання факторів виробництва та екологічне управління розглядаються як взаємопов'язані елементи єдиного ланцюга створення вартості. У межах Концепції обґрунтовано кластерну модель розвитку аквапродовольчої системи та запропоновано механізми її економіко-екологічного стимулювання на засадах інвестиційно-інноваційного забезпечення.

Соціально-економічна спрямованість НТП: Збільшення обсягів виробництва, Поліпшення стану навколишнього середовища

Вплив НТП на довкілля: Реалізація запропонованої моделі розвитку аквапродовольчої системи України матиме системний позитивний вплив на довкілля завдяки інтеграції екологічного управління в єдиний ланцюг створення вартості, впровадженню кластерної та циркулярної організації виробництва, розвитку морського просторового планування і марикультури, використанню екологічних критеріїв у публічних закупівлях.

Впровадження НТП: Впроваджено

Практична реалізація НТП

Початок етапу: 01.2025

Закінчення етапу: 12.2025

Споживачі продукції: Міністерство економіки, довкілля та сільського господарства України, Державне агентство України з розвитку меліорації, рибного господарства та продовольчих програм, Національна асоціація виробників продукції аквакультури та рибальства «Риба України», Державна установа «Офіс із залучення та підтримки інвестицій»

Перспективні ринки: Національний та регіональні аквапродовольчі ринки, Ринок інвестицій в сталий розвиток, Ринок екологічно відповідальних аквавиробничих підприємств, Ринок екологічного консалтингу та науково-дослідних послуг

Характер співробітництва з інвестором

Потрібний обсяг інвестицій, тис. грн.:

Права, що надаються інвестору після завершення роботи:

Наявність бізнес-плану:

Техніко-економічне обґрунтування:

Потенціальний обсяг продажу, тис. грн.:

Очікуваний термін окупності (років):

Додаткова інформація:

ІХ. Бібліографічний опис

Iermakova O., Shershun O., Polychronidou P. Strategic blue transformation of aquatic food systems: prerequisites for partnership and sustainable development. *Economics Ecology Socium*. 2025. Volume 9. Issue 4. P. 62-78 DOI: <https://doi.org/10.61954/2616-7107/2025.9.4-5> (Web of Science)

Iermakova O., Shershun O., Tymchenko K. Aquatic Food Systems in the Context of Environmental Security. *Circular Economy Practices and Business Sustainability: 5th International Conference on Sustainable, Circular Management and Environmental Engineering (ISCMEE)* (Springer, Scopus)

Iermakova O., Bjørndal T. Aquatic food system: conceptual basis and structural components. *Economic Innovations*. 2025. Vol. 28. №2(95). C. 67-74. DOI: [https://doi.org/10.31520/ei.2025.27.2\(95\).67-74](https://doi.org/10.31520/ei.2025.27.2(95).67-74)

Grimalyuk A. V. Perspectives of the Ukrainian aquatic food sector institutional development: theoretical and methodological basis of researching. *Economic innovations*. 2025. Vol. 27, no. 2(95). P. 38-49. URL: [https://doi.org/10.31520/ei.2025.27.2\(95\).38-49](https://doi.org/10.31520/ei.2025.27.2(95).38-49)

Stepanov V. M., Maloga O. A. Integrated dimension of the natural resource potential of the land-sea contact zone (context of the development of the aquatic food system of Ukraine). *Economic innovations*. 2025. Vol. 27, no. 2(95). P. 137-146. URL: [https://doi.org/10.31520/ei.2025.27.2\(95\).137-146](https://doi.org/10.31520/ei.2025.27.2(95).137-146)

Shershun O. M. Theoretical foundations of the «blue» transformation of aquatic food systems. *Economic innovations*. 2025. Vol. 27, no. 2(95). P. 172-179. URL: [https://doi.org/10.31520/ei.2025.27.2\(95\).172-179](https://doi.org/10.31520/ei.2025.27.2(95).172-179)

Х. Заключні відомості

Керівник юридичної особи

Буркинський Борис Володимирович
д. е. н., 08.07.01

Перелік осіб-виконавців

Єрмакова Ольга Анатоліївна
(д. е. н., професор, 08.00.05)

Грималюк Андрій Вікторович
(д. е. н., доцент, 08.00.01)

Купінець Лариса Євгеніївна
(д. е. н., професор, 08.00.06)

Маковецька Аліна Олександрівна

Малога Олексій Андрійович

Степанов В'ячеслав Миколайович
(д. е. н., професор, 08.00.06)

Шершун Ольга Миколаївна
(д. філософ, 051)

**Відповідальний за підготовку
облікових документів**

Голікова Ольга Сергіївна

Телефон

0673463738

Реєстратор

Юрченко Тетяна Анатоліївна

**Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є
відповідальним за реєстрацію наукової
діяльності**



Юрченко Тетяна Анатоліївна